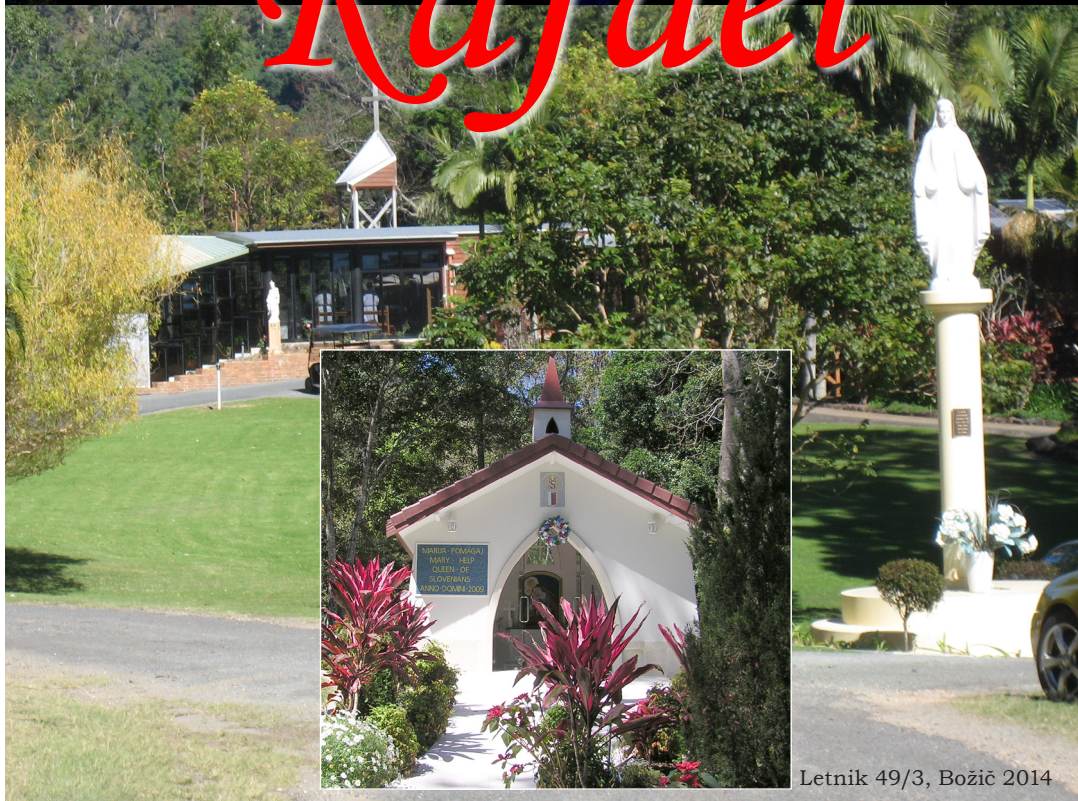

Rafael

**SLOVENSKO DUŠNO
PASTIRSTVO V AVSTRALIJI**

**SLOVENSKI MISIJON V
SYDNEYU:**

p. Darko Žnidaršič, OFM,
311-313 Merrylands Road,
Merrylands NSW 2160

Poštne pošiljke na: PO BOX 280,
Merrylands NSW 2160

☎ (02) 9637 7147 Fax (02) 9682 7692

Email: darko@pacific.net.au

www.glasslovenije.com.au/versko-sydney.htm

**SLOVENSKI MISIJON V
MELBOURNU:**

p. mag. Ciril A. Božič, OFM, OAM
19 A'Beckett st., Kew VIC, 3101.

☎ (03)9853 7787 Faximile (03)9853 6176;

Email: cirilb@bigpond.com;

Poštne pošiljke na PO Box 197, Kew VIC 3101.

Isti naslov za uredništvo »MISLI«

E-mail: misli@bigpond.com

www.glasslovenije.com.au/versko-melbourne.htm.

**SLOVENSKI MISIJON V
ADELAIDI:**

p. David Šrumpf OFM
Holy Family Slovenian Mission, 51 Young Ave.,
West Hindmarsh, SA 5007

Email: p.david.ofm@gmail.com

☎ (08) 8121 3869, (08) 8346 9674

Za telefonski pogovor prosimo, pokličite v
Melbourne - Kew na zgornje številke.

Poštne pošiljke na: PO Box 156, Welland, SA 5007

Email: slomission.adelaide@gmail.com

www.glasslovenije.com.au/versko-adelaide.htm.

- 3 "Il Santo subito!" - "Svetnik naj bo takoj!" - Pot do razglasitve svetih papežev (p. Ivan Herceg SJ)
- 5 Vez novih svetnikov s Slovenijo (dr. Anton Štrukelj)
- 7 Papež Frančišek: "Odločamo in določamo, da sta blažena Janez XXIII. in Janez Pavel II. sveta..."
- 10 Novi ljubljanski nadškof P. STANISLAV ZORE O. F. M.
- 14 Novi škofje v Avstraliji
- 15 Imenovanja in osebne spremembe patrov in sester v Sloveniji
- 15 Še eno pričevanje ob 25-letnici molitvene skupine: Marija Leich
- 16 Prejem zakramentov, naši pokojni
- 18 Nauk Cerkve o odpustkih (dr. p. Anton Nadrah OCist)
- 22 J. Kragelj, OD POSTAJE DO POSTAJE - 3
- 26 Golaži - takšni in drugačni
- 28 Razvedrilo
- 29 Advent in Božič 2014
- 30 Dobra volja naj velja
- 31 Oglasi, naslovi, voščilo
- 32 Štefanovanje in praznovanje 45-letnice slovenskega misijona v Merrylandsu

P. Janez, p. Darko, p. Valerijan, provincial p. Stane in p. Ciril v Sydneyu januarja 2012. P. Stane in p. Darko sta obiskala Marian Valley (sliki spodaj). P. Stane je sedaj ljubljanski nadškof, p. Janez je letos odšel k Bogu, p. Valerijan pa se je vrnil v Slovenijo.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste pomagali pri izdaji nove številke »Rafaela«.

Hvala tudi vsem, ki ste ali še boste dali svoj dar slovenski cerkvi sv. Rafaela, kot pomoč za vzdrževanje cerkve in dvorane.

Hvala vsem sponzorjem, ki so omogočili zrebanje.

RAFAEL je občasno glasilo slovenske cerkve sv. Rafaela v Sydneyu in dušnega pastirstva v NSW, ACT, WA in QLD.

Naslov 311-313 Merrylands Road, Merrylands NSW 2160 (vogal Warwick Rd.).

Poštne pošiljke na PO Box 280, Merrylands NSW 2160, (02)9637 7147, (02)9682 5478

Faximile (02)9682 7692, Mobile 0409 074 760, E-mail darko@pacific.net.au

"Il Santo subito!" - "Svetnik naj bo takoj!" Pot do razglasitve svetih papežev

PAPEŽ FRANČIŠEK I. JE NA NEDELJO BOŽJEGA USMILJENJA, 27.4.2014, RAZGLASIL ZA SVETNIKA SVOJA PREDHODNIKA, PAPEŽA JANEZA XXIII., IN PAPEŽA JANEZA PAVLA II. (VELIKEGA).

PAPEŽ JANEZ XXIII. - JANEZ

DOBRI je umrl 3.6.1963, star 81 let. "Vox populi" - "glas ljudstva" je takoj samodrežno prepoznal, da je bilo celotno njegovo življenje pot ljubezni do Gospoda in do Cerkve. Njegov naslednik Pavel VI. je 18.11.1965 odredil sočasen začetek postopkov beatifikacije in kanonizacije obeh svojih neposrednih predhodnikov Pija XIII. in Janeza XXIII. Naslednje leto, 30.6.1966, je škofija Bergamo postopek zaupala postulatorju p. Antoniu Cairoliju. Njegovo delo so kasneje nadaljevali še trije drugi postulatorji, vsi štirje so bili generalni postulatorji frančiškanskega reda. V postopku so opravili kar 17 raziskav, v katerih so zaslišali več kot 300 prič. Pravna veljavnost tega postopka je bila priznana 6.5.1988.

Dne 25.5.1966 se je v Neaplju zgodil čudež - ozdravela je redovnica s. Caterina Capi-tani. S. Caterina in sestre so molile na priprošnjo Janeza XXIII. Po zbiranju dokazov s pomočjo prič in dokumentov med leti 1968 in 1971 je bila pravna veljavnost tega procesa priznana 20.5.1993, leta 1999 pa je tudi zdravniški svet potrdil, da je bilo ozdravljenje znanstveno nerazložljivo. To je z dekretom potrdil tudi papež Janez Pavel II. 27.1.2000, potem, ko je 20.12.1999 odobril dekret, s katerim so bile Božjemu služabniku Janezu XXIII. priznane junaške kreposti. Papež je svojega predhodnika Janeza Dobrega razglasil za blaženega 3.9.2000 na Trgu sv. Petra v Vatikanu.

Petdeset let po smrti Janeza XXIII. in v letu vere, ki smo ga obhajali ob 50-letnici začetka II. vatikanskega koncila, pa je papež Frančišek izrazil željo, da bi postopek za kanonizacijo nadaljevali in da bi bil oproščen dodatne raziskave nadaljnega čudeža. "Positio super canonisatione" je bila Kongregaciji za zadeve svetnikov predložena 7.6.2013. V ponedeljek, 30.9.2013 so sklicali redni javni konzistorij, na katerem so določili, da bosta papeža Janez XXIII. in Janez Pavel II. razglašena skupaj 27.4.2014.

JANEZ PAVEL II. (VELIKI) je umrl 2.4.2005. Že naslednji mesec, 3.5.2005, je takratni rimski vikar predstavil Kongregaciji za zadeve svetnikov pismo, v katerem je škofija Rim, kjer je papež umrl, prosila za spregled preteka petih let po smrti, preden bi lahko začeli postopek na škofijski ravni. To je bilo določilo iz apostolske konstitucije *Divinus perfectionis magister*, ki jo je objavil prav papež Janez Pavel

II. leta 1983. S prošnjo je bil seznanjen novoizvoljeni papež Benedikt XVI. in že 9.5. tega leta je Kongregacija izdala odlok, da je papež odobril spregled. Razloga sta bila: sloves svetosti, ki je Janeza Pavla II. spremljal že pred smrtjo, in pa verska, zgodovinska in kulturna izjemnost njegovega papeževanja, ki sta jo priznavali tako Cerkev kot civilna družba.

Postopek za beatifikacijo na škofijski ravni so tako začeli 28.6.2005. Po dveh letih so bili končni rezultati predani Kongregaciji za zadeve svetnikov, ki je svoje delo začela 4.5.2007. Dne 19.12.2009 je papež Benedikt XVI. odobril odlok, s katerim je Božjemu služabniku Janezu Pavlu II. priznal junaške kreposti.

Čudež, ki je bil potreben za razglasitev za blaženega, se je zgodil že v noči med 2. in 3.6.2005. Na priprošnjo papeža Janeza Pavla II. je ozdravela redovnica s. Marie Simon-Pierre Normand. (Njeno pričevanje je objavljeno v našem Rafaelu 2/2011,5-7.) Leta 2010 je zdravniška komisija potrdila, da je bilo njeno ozdravljenje znanstveno nerazložljivo. Kmalu potem je še kongres teologov priznal učinkovitost priprošnje Janeza Pavla II. Dekret, s katerim je bil čudež uradno priznan, je bil odobren 14.1.2011.

Janez Pavel II. je bil razglašen za blaženega 1.5.2011. Tega dne se je zgodil še drugi čudež, ko je ozdravela Floribeth Mora Diaz, doma s Kostarike. Kongregacija za zadeve svetnikov je 12.2.2013 potrdila veljavnost raziskav, ki so jih opravili nekaj mesecev prej. Zdravniška komisija je znanstveno nerazložljivost ozdravljenja enoglasno potrdila 28.2.2013. V naslednjih mesecih so pozitivno ocenili primer še teologi, kardinali in škofje. Papež Frančišek je dekret o priznanju čudeža odobril 5.7.2013.

p. Ivan Herceg SJ

(Vir: http://sl.radiovaticana.va/news/2014/04/08/pot_do_kanonizacije_janeza_xxiii_in_janeza_pavla_ii./slv_789025)

Vez novih svetnikov s Slovenijo

Na letošnjo nedeljo Božjega usmiljenja, 27. aprila 2014, sta bila dva papeža uradno prišteta svetim. Dan 27. april mi je že od otroških let blizu zato, ker ta dan goduje sv. Peregrin, krstni zavetnik mojega očeta. Lepo krščansko ime Peregrin pomeni popotnik, romar. V Vatikanu je majhna ulica San Pellegrino z latinskim napisom: »Moja domovina je Kristus. Moje ime je kristjan.« **Dva velika romarja, dva sveta papeža sta obiskala tudi Slovenijo.** Nadškof Angelo Giuseppe Roncalli se je kot apostolski delegat v Bolgariji za en teden ustavil v Ljubljani, kjer je od 13. do 18. novembra 1927 v domu duhovnih vaj pri Sv. Jožefu na Poljanah opravil svoje duhovne vaje. Tedaj si je ogledal tudi osrednje cerkve v naši prestolnici. Na svoje bivanje v Ljubljani je ohranil živ spomin, kakor je pozneje kot koncilski papež Janez XXIII. pripovedoval nadškofu Antonu Vovku in škofu Maksimiljanu Držičniku. Papež Janez XXIII. je 3. 3. 1962 ljubljansko škofijo ob njeni 500-letnici povzdignil v nadškofijo.

Svetega očeta Janeza Pavla II. sem smel večkrat osebno srečati, mu seči v roko in z njim somaševati. Poleg obeh obiskov svetega očeta v Sloveniji leta 1996 in 1999, ko sem papeža spremljal kot prvi tajnik Slovenske škofovske konference, sem se večkrat srečal z njim že kot vicerektor Slovenika v Rimu (1981-1984) in nato kot član Mednarodne teološke komisije pri Svetem sedežu (1997-2002).

Ko je sveti oče Janez Pavel II. prvikrat stopil na naša tla, je na letališču Brnik najprej pokleknil in poljubil slovensko zemljo. S tem je blagoslovil in počastil našo deželo in našo zgodovino. Po uradnem pozdravu se je takoj podal na Brezje k Mariji Pomagaj. Romanje v Marijino svetišče je zgovorno v teološkem in pastoralnem pogledu: papež kot Petrov naslednik s tem priznava Marijino materinsko prednost pred apostolsko službo. Zato je bil papež Janez Pavel II. ves Marijin. V Marijini šoli se je učil sprejemati Božjo besedo, jo v svojem življenju uresničevati ter nato z najvišjo avtoriteto očetovsko oznanjati.

Ob prvem papeževem obisku sem na željo nadškofa Alojzija Šuštarja napisal knjigo o pomenu papeške službe: »Ti si Peter – Skala« (Ljubljana 1995, 264 strani). En izvod sem podaril papežu za njegov rojstni dan, drugega pa mi je s svojim osebnim podpisom vrnil za spomin: Joannes Paulus II, 18. 5. 1996. – Leta 2010 je v Lublinu, kjer je Karol Wojtyła deloval kot profesor, izšla moja knjiga »Klečeča teologija« (Teologia klęcząca) v poljskem prevodu »Teologia i świętość« (Lublin 2010, 312 strani). Na naslovnici je slika s papežem, ki kleče moli pred brezjansko Marijo Pomagaj.

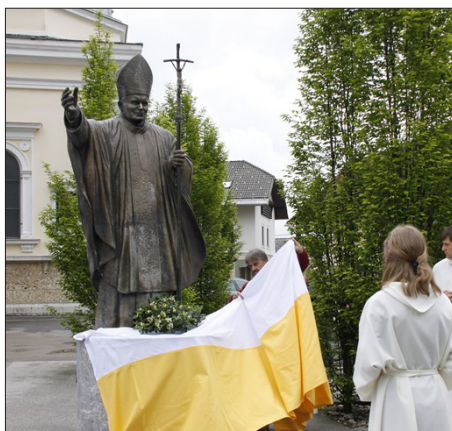
Kot član Mednarodne teološke komisije pod predsedstvom kardinala Josepha Ratzingerja, sem vsako leto srečal papeža Janeza Pavla II. in z njim maševal v njegovi kapeli. Ko smo pol ure pred mašo v albah stopili v njegovo osebno kapelo, je bil sveti oče že na klečalniku pred oltarjem. V tihi molitvi se je pripravljaj na mašo. To me je zelo nagovorilo. Opazil sem, da je na naslonjalu sedeža upodobljen pelikan. Pelikan je puščavska ptica, ki s svojim drobovjem nahrani svoje mladiče. Sveti oče je bil sklonjen na svoj klečalnik in podoba pelikana je označevala tudi njega. Tudi sam

se je ves použival in razdajal skupaj z evharističnim Gospodom. »Pastor, pastir« ni le voditelj, ampak tudi hranitelj: »Ti, pastir, nas s kruhom hrani!« Papež navadno ni pridigal. A kakšna pridiga je bilo njegovo maševanje v sveti zbranosti! Tiho kontemplativno obhajanje mašne daritve je dajalo notranji žar velikim slovesnostim in seveda vsemu njegovemu izredno bogatemu in rodovitnemu apostolskemu služenju.

Naj dva papeža svetnika, ki sta obiskala Slovenijo, sv. Janez XXIII. in sv. Janez Pavel II. prosita za našo domovino, njene prebivalce in vse Slovence po svetu.

Dr. Anton Štrukelj

(Vir: http://sl.radiovaticana.va/news/2014/04/24/dr_anton_strukelj_o_bodocima_svetnikoma_in_o_nju_ni_povezanostji_s/slv-793415 s spletne strani Radia Vatikan)

Na dan razglasitve za svetnika, 27.4.2014, je p. dr. Robert Bahčič blagoslovil nov podstavek kipa sv. Janeza Pavla II. na Brezjah. Kip papeža je leta 1996 izdelal akademski kipar Stane Kolman.

PAPEŽ FRANČIŠEK:

“ODLOČAMO IN DOLOČAMO, DA STA BLAŽENA JANEZ XXIII. IN JANEZ PAVEL II. SVETA...”

“V čast Svete in nedeljive Trojice, v povišanje katoliške vere, in v rast krščanskega življenja z oblastjo našega Gospoda Jezusa Kristusa, blaženih apostolov Petra in Pavla in z našo oblastjo, potem, ko smo zrelo preudarili in pogosto prosili za Božjo pomoč, in po nasvetu mnogih naših bratov,

ODLOČAMO IN DOLOČAMO,

da sta BLAŽENA JANEZ XXIII. IN JANEZ PAVEL II. SVETA IN JU VPISUJEMO V SEZNAM SVETNIKOV. Določamo, da ju je treba med svetimi v vesoljni Cerkvi častiti s pravo pobožnostjo. V imenu Očeta in Sina + in Svetega Duha. Amen.”

Homilija papeža Frančiška ob kanonizaciji Janeza XXIII. in Janeza Pavla II.

V središču te nedelje, ki zaključuje velikonočno osmino in jo je sveti Janez Pavel II. poimenoval nedelja Božjega usmiljenja, so poveljčane rane vstalega Jezusa. Pokazal jih je že, ko se je prvič prikazal apostolom, na sam večer dneva po soboti, na dan vstajenja. Tisti večer, kot smo slišali, pa ni bilo Tomaža; in ko so mu drugi povedali, da so videli Gospoda, je odgovoril, če ne bo videl tistih ran in se jih dotaknil, da ne bo veroval. Osem dni kasneje se je Jezus ponovno prikazal v dvorani zadnje večerje sredi apostolov in tam je bil tudi Tomaž; obrnil se je nanj in ga povabil, naj se dotakne njegovih ran. In tedaj je ta iskreni človek, ta človek, ki je bil vajen vse osebno preveriti, pokleknil pred Jezusa in rekel: »Moj Gospod in moj Bog!« (Jn 20,28).

Jezusove rane so pohujšanje za vero, so pa tudi potrdilo vere. Zato na telesu vstalega Kristusa rane ne izginejo, pač pa ostanejo, ker so te rane trajno znamenje Božje ljubezni do nas in so nujno potrebne za verovanje v Boga. Ne za verovanje v obstoj Boga, ampak za vero, da je Bog ljubezen, usmiljenje, zvestoba. Sveti Peter navaja Izaija in piše kristjanom: »Po njegovih ranah smo ozdraveli« (1 Pt 2,24; prim. Iz 53,5).

Sveti Janez XXIII. in sveti Janez Pavel II. sta imela pogum, da sta gledala Jezusove rane, da sta se dotaknila njegovih ranjenih rok in njegove prebodene strani. Ni ju bilo sram Kristusovega mesa, nista se pohujšala nad njim, nad njegovim križem; ni ju bilo sram bratovega mesa (prim. Iz 58,7), ker sta v vsakem trpečem človeku videla Jezusa. Bila sta pogumna moža, polna paresije Svetega Duha, in sta pričevala Cerkvi in svetu o Božji dobroti, o njegovem usmiljenju.

Bila sta duhovnika, škofa in papeža 20. stoletja. Poznala sta njegove tragedije, vendar ju te niso premagale. V njej je bil močnejši Bog; močnejša je bila vera v Jezusa Kristusa, človekovega Odrešenika in Gospodarja zgodovine; močnejše je bilo v njej Božje usmiljenje, ki se razkriva v teh petih ranah; močnejša je bila Marijina

materinska bližina, močnejša je bila vera v Jezusa Kristusa, človekovega Odrešenika in Gospodarja zgodovine; močnejše je bilo v njiju Božje usmiljenje, ki se razkriva v teh petih ranah; močnejša je bila Marijina materinska bližina.

V teh možeh, ki sta zrla Kristusove rane in sta pričala o njegovem usmiljenju, je prebivalo »živo upanje« skupaj z »neizrekljivim in poveličanim veseljem« (1 Pt 1,3.8). Upanje in veselje, ki ju vstali Kristus daje svojim učencem, ki jim ju nič in nihče ne more vzeti. Velikonočno upanje in veselje, ki sta šli skozi topilnico razgalitve, izpraznjenja, bližine grešnikov do skrajnosti, vse do slabosti zaradi grenkobe tistega keliha. To sta upanje in veselje, ki sta ju sveta papeža prejela v dar od vstalega Gospoda in sta ju tudi sama v obilici dajala Božjemu ljudstvu ter za to prejela večno hvaležnost.

To upanje in to veselje je bilo mogoče zaznati v prvi skupnosti verujočih v Jeruzalemu, o kateri nam govorijo Apostolska dela in smo slišali v drugem berilu (prim. 2,42-47). To je skupnost, kjer živijo bistveno vsebino evangelija, to je ljubezen, usmiljenje, v preprostosti in bratstvu.

In to je podoba Cerkve, ki jo je imel pred seboj drugi vatikanski koncil. Janez XXIII. in Janez Pavel II. sta sodelovala s Svetim Duhom, da bi Cerkev naredila tako, kot je bila, in jo posodobila po njeni izvirni fizionomiji, fizionomiji, kakršno so ji dali v teku stoletij svetniki. Ne pozabimo, da so prav svetniki tisti, ki dajejo Cerkvi napredek in rast. Pri sklicu koncila je sveti Janez XXIII. pokazal prefinjeno učljivost Svetemu Duhu, se pustil voditi in je bil za Cerkev pastir, vodeni voditelj, voden od Svetega Duha. To je bilo njegovo veliko služenje Cerkvi, zato rad pomislim, da je bil papež učljivosti Duhu.

V tem služenju Božjemu ljudstvu je bil Janez Pavel II. papež družine. Tako je on sam nekoč rekel, da bi želel, da se ga spominjajo kot papeža družine. Rad to poudarjam, ko hodimo po poti sinode o družini in z družinami, po poti, ki jo z nebes on gotovo spremlja in podpira.

Naj oba nova sveta pastirja Božjega ljudstva posredujeta za Cerkev, da bi bila ti dve leti sinodalne poti učljiva Svetemu Duhu v pastoralnem služenju družini. Naj nas oba učita, da se ne bomo pohujševali nad Kristusovimi ranami, da se bomo poglobljali v skrivnost božanskega usmiljenja, ki vedno upa, vedno odpušča, ker vedno ljubi.

Prevedel br. Miran Špelič OFM

Regina Caeli (Raduj se Kraljica nebeška)

Dragi bratje in sestre!

Preden zaključimo ta praznik vere, želim vse vas pozdraviti in se vam zahvaliti! Zahvaljujem se bratom kardinalom in številnim škofom in duhovnikom z vseh koncev sveta.

Izražam hvaležnost uradnim zastopstvom tolikih dežel, ki so prišla, da bi izkazala čast dvema papežema, ki sta na neizbrisen način prispevala razvoju ljudstev in miru. Posebna zahvala gre italijanskim oblastem za dragoceno sodelovanje.

Prisrčno pozdravljam romarje iz bergamske in krakovske škofije! Predragi, častite

spomin na sveta papeža in zvesto sledite njunim naukom.

Hvaležen sem vsem tistim, ki so z veliko velikodušnostjo pripravili te dneve, vredne spomina: rimski škofiji s kardinalom Vallinijem, rimski občini z županom Ignaziom Marinom, tistim službam, ki skrbijo za red in raznim organizacijam, združenjem in številnim prostovoljcem. - Hvala vsem!

Pozdravljam tudi vse romarje tukaj na Trgu sv. Petra, na bližnjih ulicah in drugih krajih v Rimu – kot tudi vse tiste, ki so se nam pridružili po radiu in televiziji; in hvala voditeljem in delavcem pri sredstvih obveščanja, ki so toliko omogočili soudeležbo. Tudi bolnim in ostarelim, ki sta jim bila nova svetnika še posebej blizu, namenjam svoj poseben pozdrav.

Zdaj pa se v molitvi prosimo Devico Marijo, ki sta jo sveta Janez XXIII. in Janez Pavel II. ljubila kot njena prava sinova.

(Vir: <http://sl.radiovaticana.va/news/2014/04/27>)

Molitev petih prstov

PALEC ti je najbližji prst, tako nanj začni moliti za tiste, ki so ti najbližji.

Njih se najlažje spomnimo.

Moliti za tiste, ki jih imamo radi, je "sladka naloga".

Naslednji prst je **KAZALEC**.

Moli za tiste, ki učijo, vzgajajo in zdravijo.

Njim je potrebna podpora in modrost pri vodenju drugih na pravo pot.

Varuj jih v svojih molitvah.

Tretji prst je največji. **SREDINEC**. Spominja nas na naše vodje, naše državnike, tiste, ki imajo oblast.

Njim je potrebno Božje vodstvo.

Naslednji prst je **PRSTANEC**. Presenetljivo, ta prst se je pokazal kot najbolj občutljiv. Spominja nas, da molimo za menočne, bolne in tiste, ki imajo veliko problemov.

Potrebujejo našo molitev.

In na koncu, preostal nam je mali prst, najmanjši od vseh. **MEZINEC** nas spominja, da molimo zase.

Ko končamo molitev za prve štiri skupine, bom pravilneje videl svoje potrebe in bom pripravljen učinkoviteje moliti tudi zase.

PAPEŽ FRANČIŠEK

(Molitev je sestavil, ko je bil še nadškof v Argentini)

Pope Francis' Five Finger Prayer

Using the fingers on your hand, start with the thumb and pray these intentions in this order:

The thumb is closest finger to you. So start praying for those who are closest to you. They are the persons easiest to remember. To pray for our dear ones is a "Sweet Obligation."

The next finger is **the index**. Pray for those who teach you, instruct you and heal you. They need the support and wisdom to show direction to others. Always keep them in your prayers.

The following finger is **the tallest**. It reminds us of our leaders, the governors and those who have authority. They need God's guidance.

The fourth finger is **the ring finger**. Even though it may surprise you, it is our weakest finger. It should remind us to pray for the weakest, the sick or those plagued by problems. They need your prayers.

And finally we have our **smallest finger**, the smallest of all. Your pinkie should remind you to pray for yourself. When you are done praying for the other four groups, you will be able to see your own needs but in the proper perspective, and also you will be able to pray for your own needs in a better way.

(Vir: www.catholic.org/prayers; www.nasa-domovina.si)

NOVI LJUBLJANSKI NADŠKOF P. STANISLAV ZORE O. F. M.

V Cerkvi na Slovenskem sta lani 31.7. sta odstopila dosedanji ljubljanski nadškof in metropolit msgr. dr. ANTON STRES in mariborski nadškof in metropolit msgr. dr. MARIJAN TURNŠEK zaradi finančnih težav mariborske nadškofije. Apostolski administrator ljubljanske nadškofije je postal novomeški škof msgr. ANDREJ GLAVAN, ki je bil tudi izvoljen za predsednika Slovenske škofovske konference (SŠK), apostolski administrator mariborske nadškofije pa je postal celjski škof msgr. dr. STANISLAV LIPOVŠEK, ki je bil izvoljen za podpredsednika SŠK.

Po dolgem čakanju, ugibanju, napetih govoricah slovenskih novinarjev in slovenskih medijev o "obglavljeni Cerkvi" pa smo bili na praznik sv. očeta Frančiška, 4.10. zvečer po 40. slovenskem - mladinskem koncertu v Melbournu prijetno presenečeni, ko smo zvedeli novico, da je papež Frančišek imenoval novega ljubljanskega nadškofa P. STANETA ZORETA OFM, našega provinciala.

P. STANE ZORE je doma iz vasi Znojile v župniji Sela pri Kamniku, rojen je 7.9.1958 v Ljubljani. Ima še dve sestri, Jožico in Cirilo, ki je šolska sestra sv. Frančiška, ter brata Franca. Gimnazijo je obiskoval v Kamniku. V frančiškanski red je vstopil 1.9.1977, slovesne zaobljube je izrekel 4.10.1984, mašniško posvečenje je prejel 29.6.1985 v Ljubljani. Služboval je kot kaplan v Šiški (1985-1989), kjer je bil tri leta tudi gvardijan, nato je bil gvardijan in rektor bazilike Marije Pomagaj na Brezjah (1989-1995), vikar, ekonom, magister novincev in rektor bazilike na Sveti Gori (1995-1998). Spomladi 1998 je bil prvič izvoljen za provinciala in takrat je tudi obiskal Avstralijo: prvič za naše jubileje septembra 1998, ko sta prišla z ljubljanskim pomožnim škofom msgr. Alojzom Uranom, drugič leta 2001 z mariborskim škofom msgr. dr. Francem Krambergerjem, ko smo praznovali 50-letnico delovanja slovenskih frančiškanov v Avstraliji in 50-letnico revije Misli.

Leta 2004, ko je odložil službo provinciala, je postal spet vikar in magister novincev na Sveti Gori in po treh letih gvardijan in magister bogoslovcev v Ljubljani. Na provincialnem kapitlju 2010 v Nazarjah je bil drugič izvoljen za provinciala in bil spet trikrat med nami: prvič za Božič leta 2011 in januarja 2012, ko je pomagal za praznike in opravil vizitacijo, drugič avgusta 2012 ob zapiranju Doma Matere Romane v Melbournu in tretjič lani, ko je spremljal domov p. Janeza Tretjaka, ki se je zaradi bolezni vrnil v Slovenijo.

P. STANE je prejel škofovsko posvečenje na praznik Kristusa Kralja, 23.11.2014, v ljubljanski stolnici - katedrali sv. Nikolaja. Škofovskega posvečenja sta se udeležila tudi naša p. Ciril in p. David iz Melbourn. Slovenski rojaki in patri smo novemu nadškofu podarili škofovsko kapo - mitro s podobo Marije Pomagaj in s Frančiškovim križem Tau, slovenskimi nageljni in z avstralskimi rožami na zadnji strani.

Glavni posvečevalec je bil apostolski nuncij v Republiki Sloveniji msgr. dr. Juliusz Janusz, soposvečevalca pa novomeški škof msgr. Andrej Glavan in ter celjski škof in apostolski administrator mariborske nadškofije msgr. dr.

Somaševalo je 230 duhovnikov in 22 škofov. Poleg skoraj vseh slovenskih škofov so prišli še škofje iz Avstrije, Italije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške in Srbije, ter kardinal dr. Franc Rode. Navzoči so bili tudi najvišji predstavniki države, družbenega življenja in verskih skupnosti.

Stanislav Lipovšek.

Novi nadškof p. Stane je bil na dan imenovanja povabljen na intervju za Radio Ognjišče. Posnetek imate tudi na spletu, tukaj pa objavljamo nekaj poudarkov iz slovenskega katoliškega tednika Družina:

“Če hočemo živeti Kristusa na Frančiškov način, se moramo napotiti k človeku, moramo srečati človeka. Mislim, da moramo biti odprti za vse ljudi. Ne smemo vnaprej izbirati, kdo je bolj vreden pozornosti...”

“Upam, da bom s ponižnostjo in pripravljenostjo znal in skušal biti orodje v Božjih rokah še naprej.”

“Seveda moramo prenavljati Cerkev, ampak, to pomeni obrniti se k sebi, iti v globino, dovoliti Bogu, da nas spreobrne, nas naredi pristne, evangelijske. Potem tudi Cerkev začne postajati drugačna, evangelijska, pristna, Kristusova.”

“Slovenija je lepa, Slovenija ima krasne ljudi. Pomembno je, da te ljudi in njihove sposobnosti začnemo usmerjati v graditev dobrega, da začnemo skupaj iskati skupno dobro da se nehamo bati drug drugega, da nehamo nasprotovati drug drugemu, da nehamo biti razklani v globino in v kapilare našega življenja. Takrat bo Bog, če rečem po Cankarjevo, blagoslavljal našo Slovenijo. Ne lepoto pokrajine, ampak lepoto ljudi. **Slovenija smo ljudje.**”

Bratje frančiškani so novemu nadškofu p. Stanetu ob slovesu podarili vrtnice kot simbolni dar naših bratstev in za popotnico v škofovsko službo.

P. David in p. Ciril sta mu podarila vrtnico v imenu bratov frančiškanov, ki delujemo med Slovenci po svetu: "Naj bo ta vrtnica navdih za tvojo ljubezen in pozornost do naših rojakov po svetu, da bodo v tebi lahko prepoznavali Očeta, ki ni pozabil nanje in jih vabi pod rodni krov!"

Po obredu in molitvi v naši cerkvi Marijinega oznanjenja so bratje spremljali sobrata nadškofa čez Tro-mostovje do ljubljanske stolnice sv. Nikolaja. "Trije mostovi nas bodo povezovali še naprej in zagotavl-jali, da med nami ne bo zidov." Na sliki: nadškofa p. Staneta spremljajo novi provincial p. Marjan Čuden, sošolec p. Franci Kovše in bogoslovec br. Boštjan Horvat.

Polaganje rok in posvetilna molitev sta bistvena dela obreda škofovskega posvečenja in zakramenta sv. reda.

Novoposvečeni nadškof je prejel mitro, pastirsko palico in škofovski prstan, znake škofovske službe, in zasedel nadškofijski sedež. Ob njem tajnik g. Boštjan Prevc.

Nadškof p. Stane Zore in sošolec p. Franci Kovše, župnik v Nazarjah

NOVI ŠKOFJE V AVSTRALIJI

Papež Benedikt XVI. je apostolskega nuncija **msgr. GIUSEPPEJA LAZZAROTTA** imenoval za apostolskega nuncija v Izraelu - 18.8.2012. Za novega apostolskega nuncija v Avstraliji je bil imenovan **msgr. PAUL RICHARD GALLAGHER**, doma iz Liverpoola v Angliji, ki je bil po dveh letih 8.11. letos imenovan za tajnika vatikanskega državnega tajništva za odnose z državami.

Za novega nadškofa metropolita v Perthu, WA, je bil 20.2.2012 imenovan in 21.3.2012 umeščen **msgr. TIM DAVID COSTELLOE S. D. B.**, pomožni škof v Melbournu, ki je nasledil upokojenega nadškofa in metropolita **msgr. BARRYJA JAMESA HICKEYA**.

Papež Frančišek je 13.4.2013 imenoval sydneyškega nadškofa kardinala **msgr. dr. GEORGEA PELLA** v zbor kardinalov ožjih svetovalcev, ki pomagajo svetemu očetu pri vodstvu Rimske kurije. Po skoraj letu dni je papež imenoval kardinala dr. Pella za prefekta Tajništva za ekonomijo. Kardinal Pell je odšel v Rim konec marca 2014. Za apostolskega administratorja nadškofije Sydney je bil imenovan pomožni škof **msgr. dr. PETER ANDREW COMENSOLI**, 12.11.2014 pa je bil umeščen novi nadškof **msgr. dr. ANTHONY FISHER O. P.**, dosedanji škof v Parramatti.

Dne 17.4.2013 je bil imenovan novi škof maronitskega obreda in eparhije v Avstraliji **msgr. dr. ANTOINE CHARBEL TARABAY**. Škofovsko posvečenje je prejel 25.5.2013. Dosedanji maronitski škof **msgr. AD ABI KARAM** v Sydneyu - Redfern se je upokojil.

Na Svetovnem dnevu mladih v Riu de Janeiru je sydneyški pomožni škof **msgr. JULIAN PORTEOUS** 19.7.2013 zvedel za imenovanje za nadškofa v Hobartu, TAS. Na nadškofijski sedež je bil umeščen 17.9.2013. Nasledil je nadškofa **msgr. ADRIANA LEA DOYLE**-a, ki se je upokojil.

Nadškofija Canberra - Goulburn je po letu in pol spet dobila nadškofa. Nadškof **msgr. dr. MARK BENEDICT COLERIDGE** je bil 2.4.2012 imenovan za nadškofa metropolita v Brisbanu. Nadškofijo je upravljal dotedanji generalni vikar msgr. John Woods. Novi nadškof je postal **msgr. CHRISTOPHER CHARLES PROWSE**, dosedanji škof škofije Sale, VIC, doma iz Melbourn. Za nadškofa je bil umeščen 19.11.2013, pet dni prej pa je praznoval 60. rojstni dan.

Msgr. DAVID WALKER, škof škofije Broken Bay, se je upokojil na svoj 75. rojstni dan 13.11.2013. Za njegovega naslednika je bil 20.11.2014 imenovan **msgr. dr. PETER ANDREW COMENSOLI**, ki je bil umeščen 12.12.2014.

Škofija Rockhampton, QLD, je dobila novega škofa **msgr. MICHAELA FABIANA MCCARTHYJA**, ki je bil imenovan 10.3.2014 in posvečen 29.5.2014. Dosedanji škof **msgr. BRIAN HEENAN** se je upokojil 1.10.2013.

P. COLUMBA MACBETH-GREEN, pavlinec, prior in rektor Marijinega svetišča v Marian Valley, QLD, provincialni vikar in policijski kaplan NSW Police, je bil 12.4.2014 imenovan za novega škofa škofije Wilcania - Forbes. Škofija na severozahodu NSW, ki obsega kar polovico zvezne države, je dobila spet svojega škofa po 5 letih. P. Columba je bil posvečen v škofa 3.7.2014 v cerkvi sv. Družine v Parkes, NSW. - Svetišče in samostan Marian Valley začasno vodi p. Albert Wasniewski, dosedanji župnik župnije sv. Marjete Alakok v Merrylandsu.

(Vir: www.catholic-hierarchy.org)

IMENOVANJA IN OSEBNE SPREMEMBE PATROV IN SESTER V SLOVENIJI

P. VALERIJAN JENKO je bil letos oktobra nastavljen v samostan Ljubljana - Marijino oznanjenje (Prešernov trg 4, SI - 1000 Ljubljana, tel. + 386 1 24-29-330 (direktna št.) ali + 386 1 24-29-300 (centrala)).

P. DAVID ŠRUMPF je imenovan za voditelja Slovenskega misijona sv. Družine v Adelaide, biva še naprej v Melbourneu.

P. NIKO ŽVOKELJ, župnik v Strunjanu, je bil razrešen te službe in je ponovno postal rektor cerkve Marije vnebovzete pri Novi Štifti pri Ribnici (Nova Štifta 3, SI - 1317 Sodražica, tel. + 386 1 836-99-43, niko.zvokelj@rkc.si). Župnijo Strunjan je prevzel msgr. dr. Bojan Ravbar, duhovnik koprške škofije.

P. FILIP RUPNIK, ki je deloval pri Novi Štifti devet let, je nastavljen sedaj na Kostanjevico pri Gorici (Škrabčeva 1, p. p. 303, SI - 5001 Nova Gorica, tel. + 386 5 330-77-50, filipr@volja.net; filip.rupnik@ofm.si.)

S. FRANCKA ŽIŽEK je postala predstojnica samostana sester FBS v Šiški (Aleševčeva 35, SI - 1000 Ljubljana, tel. + 386 590 72-150, sr.francka@gmail.com).

ŠE ENO PRIČEVANJE OB 25. OBLETNICI MOLITVENE SKUPINE

MARIJA LEICH

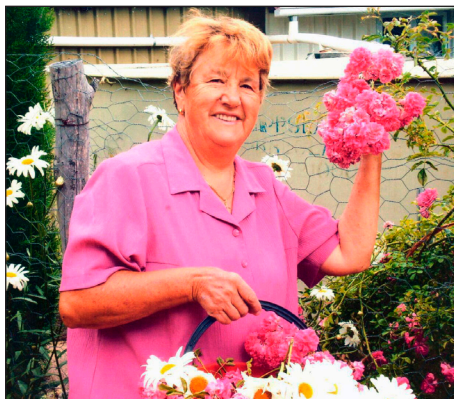
Rodila sem se 27.12.1937 v Beli krajini, v vasi Kal pri Semiču. V Avstraliji sem že 58 let. Prišla sem z ladjo Toscana. Šele po dveh letih sem se malo bolj živela v novi svet.

Kmalu sem izvedela, kje se Slovenci zbirajo k službi Božji in sem se jim pridružila. Pri molitveni skupini sodelujem od leta 1997.

Moj mož je bil doma s Hrvaške. Bilo nam je večkrat težko, ker je imel mož težave z alkoholom. Toda prav molitev mi je dala moč, da se moža nisem več tako bala in da sem lažje prenašala. Večkrat sem se zjokala in se zahvaljevala Bogu za pomoč. Molitev me je poživila!"

Hvala, Marija, za Vaše pričevanje. Če bi še kdo želel kaj napisati, naj se oglasi.

Danica Petrič

PREJEM ZAKRAMENTOV

Sv. krst

DIANA PARASCAVIA SLATINŠEK,
hči Marka in Jennifer, r. Stapleton, r.
7.9.2013, krščena 24.8.2014 pri Sv.
Rafaelu.

Sv. birma in obhajilo

ŠPELA KRIŠTOF, 31, iz župnije Ljubljana - Bežigrad, je prejela prvo sv. obhajilo in birmo pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu v nedeljo, 11.5.2014.

Prvo sv. obhajilo

DAVID ERGAVER
MONICA ERGAVER
EMMA KOCIPER
MATTHEW SLATINŠEK
so prejeli prvo sv. obhajilo pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu pri sv. maši na praznik apostolov Petra in Pavla, v nedeljo, 29.6. - Čestitamo!

Naši pokojni

AVGUST - GUSTI PUŠNIK
R. 27.8.1938 Rimske Toplice
U. 27.3.2014 Gold Coast.

IVAN DODIČ
R. ?
U. marca 2014 Perth. Pokopan 28.3.2014.
(Sporočil Jakob Čuk, gl. Misli 3-4/2014, 45.)

LUDVIK - VIKO GRASSMAYR
R. 16.3.1927 Tržič
U. 13.4.2014 Hillcrest Nursing Home, Oatley, NSW. Pokopan je na pokopališču Woronora.

KARLO ZACCARIA

R. 17.10.1929 Nabrežina pri Trstu
U. 4.4.2014 Westmead Hospital. Sv. maša 10.4.2014 pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu, pokopan je na slovenskem delu pokopališča v Rookwoodu.

FRANK ALOYSIUS LUPŠA

R. 9.4.1966 Auburn, NSW
U. 12.6.2014 Radenci, Slovenija. Sv. maša in pogreb v Radencih 17.6.2014.

P. SIMON (ALFONZ) RUPNIK, kapucin,
rodni brat p. Filipa in br. Leona
R. 28.10.1934 Žiri
Mašnik: 29.6.1965 Ljubljana
U. 14.6.2014 Maribor - Sv. Jožef. Sv. maša 17.6.2014 pri Sv. Jožefu v Mariboru, pokopan je na Pobrežju v Mariboru.

LOJZE KOŠOROK

R. 23.4.1931 Lončarjev Dol, župnija Sevnica
U. 15.6.2014 v bolnišnici Rakičan, Murska Sobota. Pokopan je bil 19.6.2014 v Sevnici.

KAREL PLAVČAK

R. 9.1.1945 Čača vas, ŽU Kostrivnica
U. 17.6.1945 Camden, NSW. Pogrebni obred 27.6.2014 v župnijski cerkvi sv. Pavla v Camdenu, pokopan je na tamkajšnjem pokopališču.

MILENA KIMOVEC, r. OBREZA

R. 3.3.1927 Bezuljak, ŽU Begunje pri Cerknici
U. 27.6.2014 Figtree, NSW. Sv. maša 2.7.2014 v cerkvi vseh svetih v Figtreeju. Pokopana je na pokopališču Lakeside - Kanahooka.

JANEZ ŠVEB

R. 29.6.1939 Učakovci, ŽU Vinica
U. 27.6.2014 Rooty Hill, NSW. Sv. maša
4.7.2014 pri Sv. Rafaelu v Merry-
landsu, pokopan je na slovenskem delu
pokopališča v Rookwoodu.

MARICA TOMAŽIČ

R. 4.3.1933 Nova Lipa, ŽU Vinica
U. 13.7.2014 Pendle Hill Nursing Home,
NSW. Sv. maša 19.7.2014 pri Sv. Rafaelu
v Merrylandsu, pokopana je na sloven-
skem delu pokopališča Rookwood.

RUDOLFA NUSDORFER, r. KOVAČ

R. 8.6.1938 Kovači, ŽU Lokavec nad
Ajdovščino
U. 11.7.2014 St. Joseph's Hospital, Au-
burn, NSW. Pogrebni obred 21.7.2014
v kapeli sv. Mihaela na pokopališču
Rookwood. Pokopana je na tamkajšnjem
slovenskem delu.

MILENA PERSIČ - PERSI, r. HABJAN

R. 24.3.1918 Trst - Sv. Jakob
U. 27.7.2014 St. George's Hospital, Koga-
rah, NSW. Pogrebni obred 11.8.2014 v
kapeli Srca Jezusovega v Rookwoodu.
Pokopana je na katoliškem delu
pokopališča Rookwood.

P. JANEZ TRETJAK OFM

R. 21.8.1945 Dovže, ŽU Št. Ilj v Mislinjski
dolini.
Mašnik: 29.6.1976 Nazarje
U. 27.7.2014 Radlje ob Dravi. Sv. maša
29.7.2014 v župnijski cerkvi sv. Egidija
v Št. Ilju v Mislinjski dolini, pokopan je
na tamkajšnjem pokopališču.

MARIJA ČEH

R. 13.1.1912 Marija Snežna v Sl. gor.
U. 6.8.2014 Redcliff Hospital, QLD.
Sv. maša 12.8.2014 v cerkvi sv. Križa na
Kipparingu. Pokojnica je bila upepeljena.

ANICA KONDA, r. REDEK

R. 26.4.1930 Kamna Gora, ŽU Trebnje
U. 8.8.2014 Windsor Hospital. Sv. maša
14.8.2014 pri Sv. Rafaelu v Merryland-
su. Pokopana je na slovenskem delu
pokopališča v Rookwoodu.

IVAN - JOHN VIDMAR

R. 26.1.1924 Razdrto, ŽU Ubeljsko
U. 18.9.2014 Baulkham Hills, NSW. Sv.
maša 26.9.2014 pri Sv. Rafaelu v Mer-
rylandsu, nato je bil pokojnik je bil
upepeljen v Pinegrove-u.

SILVANO KORVA

R. 19.1.1962 Postojna
U. 24.9.2014 Liverpool Hospital, NSW.
Sv. maša 30.9.2014 pri Sv. Rafaelu v Mer-
rylandsu, nato je bil pokojnik upepeljen
v Leppingtonu.

NIKOLA BOSANAC

R. 10.7.1936 Bosanci, ŽU Bosiljevo,
Hrvaška
U. 11.10.2014 v St. George's Hospital,
Kogarah, NSW. Sv. maša 17.10.2014 v
kapeli Srca Jezusovega na pokopališču
Rookwood. Pokopan je na slovenskem
delu pokopališča.

ANA SOPHIOS, r. MOLNER

R. 8.12.1950 Osijek, Hrvaška
U. 13.11.2014 Liverpool Hospital, NSW.
Sv. maša 22.11.2014 pri Sv. Rafaelu v
Merrylandsu. Pokopana je v Liverpoolu.

Nauk Cerkve o odpustkih

Kaj so odpustki?

V zadnjih letih in celo desetletjih smo na odpustke skoraj pozabili. Vendar so to za nas same in za naše pokojne sorodnike in sploh duše v vicah zelo pomembna sredstva duhovne rasti in zveličanja. Ker v mesecu novembru za svoje pokojne več molimo, je prav, da se seznanimo tudi z odpustki. Podatki so vzeti iz: *Paenitentiarium apostolica, Enchiridion indulgentiarum*, 4. izdaja, 1999, in iz *Katekizma Katoliške Cerkve, Ljubljana 1993*.

V Katekizmu Katoliške Cerkve imamo na vprašanje, kaj so odpustki, naslednji odgovor: »Odpustek je odpuščanje časne kazni pred Bogom za tiste grehe, katerih krivda je že odpuščena. Prejme ga kristjan, ki je pravilno pripravljen pod določenimi pogoji ob pomoči Cerkve, katera v službi odrešenja z oblastjo razdeljuje in naklanja zaklad zadostitev Kristusa in svetnikov.

Odpustek je delen ali popoln v tem smislu, da nas delno ali popolnoma reši časnih kazni, ki jih dolgujemo za grehe. Odpustke moremo prejeti zase ali pa jih naklonimo rajnim« (št. 1471).

Za velike grehe zaslužimo večno kazen, ki se nam odpusti pri dobri spovedi. V primeru, da je naše spreobrnjenje, ki izhaja iz goreče ljubezni, tako popolno, da doseže naše popolno očiščenje, se nam izbrišeta obojni kazni, večna in časna. Če bi v tem stanju umrli, bi prišli brez vic v nebesa.

Običajno pa za velike in male grehe, čeprav so ti odpuščeni, ostanejo časne kazni, to je nezdrava navezanost na stvari. Za odsluženje teh kazni bomo trpeli v vicah, če ne bomo zanje zadostili že na zemlji ali pa se jih rešili s prejemom odpustkov.

Časne kazni se nam odpustijo tudi z deli usmiljenja in ljubezni, z molitvijo in različnimi oblikami pokore, s potrpežljivim prenašanjem trpljenja in preizkušnji ter z vedrim sprejemom svoje smrti (prim. Katekizem, št. 1472–1473).

»Odpustek dobimo tako, da Cerkev z oblastjo zavezovati in razvezovati, kakršno ji je podelil Jezus Kristus, posreduje v korist kristjana in mu odpre zaklad zaslužen Kristusa in svetnikov, da bi dobil pri Očetu usmiljenja odpuščanje časnih kazni, povezanih z njegovimi grehi. Cerkev hoče s tem ne samo priti na pomoč kristjanu, ampak ga tudi spodbuditi k delom pobožnosti, pokore in ljubezni.

Ker so rajni verniki na poti očiščevanja tudi člani istega občestva svetih, jim moremo pomagati med drugim s pridobivanjem odpustkov zanje, da bi bili oproščeni časnih kazni, ki jih dolgujejo za svoje grehe« (št. 1478–1479).

Skupni pogoji za prejem popolnih in delnih odpustkov

- 1) Biti moramo v Božji milosti;
- 2) Imeti moramo namen, da jih hočemo prejeti; hvalevredna je navada, da namen obudimo že zjutraj za vse odpustke, ki jih ta dan lahko prejmemo (in jih darujemo dušam v vicah);
- 3) Izpolniti moramo predpisano delo, in to ravno na predpisani dan; če je odpustek

vezan na pobožen obisk cerkve ali kapele, je treba poleg splošnih pogojev zmoliti očenaš in izpovedati vero.

Popolni odpustek lahko prejmemo le enkrat na dan, delnega pa tudi večkrat. Pri popolnem odpustku se nam odpustijo vse časne kazni, pri delnem pa le nekaj. Popolne in delne odpustke lahko naklonimo dušam v vicah po načinu priprošnje, ne pa živim na zemlji.

Pogoji za prejem popolnega odpustka

Poleg zgoraj navedenih treh pogojev so še štirje:

- 1) Nenavezanost na noben greh, tudi na malega ne (to je, da nimamo nobenega greha, tudi najmanjšega ne).
- 2) Prejem zakramenta pokore; to je lahko več dni prej ali pozneje; kdor redno hodi k mesečni spovedi, lahko vsak dan prejme vse možne odpustke, če izpolni potrebne pogoje in živi v posvečujoči Božji milosti.
- 3) Vreden prejem svetega obhajila.
- 4) Molitev po namenu svetega očeta; zadostujeta očenaš in zdravamarija (lahko tudi kakšna druga molitev).

Sv. obhajilo in molitev po namenu svetega očeta se priporočata na dan odpustka. Oboje je potrebno za vsak popolni odpustek. Ena spoved pa velja za več popolnih odpustkov, a seveda moramo biti brez vsakega, tudi najmanjšega greha.

Nekatera predpisana dela za prejem popolnega odpustka (Izpolniti moramo prej omenjene splošne pogoje!)

- a) Češčenje Najsvetejšega vsaj pol ure; če manj, prejmemo delni odpustek;
- b) križev pot pri pravilno postavljenih postajah, s 14 križi (podobe niso nujne, a koristne); vsaj voditelj mora hoditi od postaje do postaje; pobožna pridružitve papežu po radiu ali televiziji pri molitvi križevega pota na veliki petek;
- c) spoštljivo duhovno branje ali poslušanje Svetega pisma (če sami ne moremo brati) vsaj pol ure; če manj, je odpustek le delen;
- č) molitev rožnega venca v cerkvi, v kapeli ali v družini, v samostanski skupnosti ali verskem združenju ter v zboru vernikov; tudi sodelovanje pri molitvi po radiu in televiziji, če rožni venec moli papež; če manjka kakšen pogoj, je odpustek le delen;
- d) pobožno sodelovanje pri papeškem blagoslovu, tudi po radiu in televiziji;
- e) udeležba pri procesiji na praznik sv. Rešnjega Telesa in Krvi;
- f) vsak petek v postu, če po obhajilu pred Križanim molimo »Glej, o dobri in usmiljeni Jezus«;
- g) ob prejemu svete popotnice, ko duhovnik podeli bolniku papeški blagoslov in z njim popolni odpustek. Ta odpustek bolnik prejme, čeprav je tisti dan že prejel popolni odpustek. Če ob smrtni uri pri umirajočem ni duhovnika, dobi, če je v posvečujoči milosti, popolni odpustek v primeru, da je v življenju redno molil kakšno molitev. V tem primeru mu Cerkev spregleda tri splošne pogoje; spoved, obhajilo in molitev po papeževem namenu; zato, da bo umirajoči umrl v posvečujoči milosti,

- mu pomagajmo obuditi popolno kesanje;
- h) vsi navzoči pri prejemu prvega svetega obhajila;
 - i) pri duhovnih vajah, ki trajajo vsaj tri dni;
 - j) sodelovanje pri obredih na veliki četrtek, petek in soboto;
 - k) ob obnovi krstnih obljub na veliko soboto pri velikonočni vigiliji in ob obletnici svojega krsta;
 - l) poslušanje vsaj nekaj nagovorov pri ljudskem misijonu in pri njegovem zaključku;
 - m) ob novi maši in ob mašniških jubilejih (25-, 50-, 60-, 70-letnica) za vse navzoče;
 - n) v bazilikah, kjer poleg splošnih pogojev zmolimo očenaš in izpovemo vero (na praznik apostolov Petra in Pavla, na obletnico posvetitve cerkve; na porciunkulo (2. avgusta); enkrat na leto po lastni izbiri);
 - o) v stolnici (katedrali) na praznik sv. Petra in Pavla, na dan zavetnika cerkve, ob liturgičnem praznovanju sedeža sv. Petra, na porciunkulo (2. avgusta), ob posvetitvi bazilike presvetega Odrašenika (9. novembra); vselej poleg splošnih pogojev zmolimo očenaš in izpovemo vero;
 - p) v župnijski cerkvi na dan zavetnika cerkve; na porciunkulo (2. avgusta); vselej poleg splošnih pogojev zmolimo očenaš in izpovemo vero;
 - r) pobožno sodelovanje pri petju ali recitiranju himne Pridi, Sveti Duh (1. januarja in na binkošti), in Tebe, Boga, hvalimo (na zadnji dan leta).

Popolni odpustek samo za rajne

- a) Na vernih duš dan (lahko že na praznik vseh svetih), kdor v cerkvi poleg rednih pogojev zmolí Oče naš, Zdrava Marija in Slava Očetu po namenu sv. očeta in izpove vero;
- b) ob molitvi za rajne na pokopališču, od 1. do 8. novembra (ne pozabimo na splošne pogoje!); če ob drugih časih molimo na pokopališču za rajne, dobimo za rajne delni odpustek;
- c) vselej lahko vse odpustke, delne in popolne, naklonimo rajnim po načinu priprošnje.

Delni odpustki

Pri delnih odpustkih nam Cerkev iz zaklada zasluženj Kristusa, Marije in drugih svetnikov podeli še toliko odpuščanja časnih kazni za naše grehe, kolikor smo jih dobili s predpisanim dobrim delom. Tako se zadostilna vrednost naših del podvoji. Cerkev hoče s tem spodbuditi naša dobra in zadostilna dela. Vse naj bo storjeno z ljubeznijo in v duhu spokornosti.

Da pridobimo delni odpustek, je potrebno vsaj skesano srce (moramo biti v posvečujoči milosti) in opravljeno predpisano delo. Poglejmo nekaj (najprej splošnih) možnosti:

- a) Kdor izpolnjuje stanovske dolžnosti, prenaša težo dneva s ponižnim zaupanjem in doda, četudi samo v mislih, pobožen vzdik, temu se zadostilna vrednost dejanja podvoji in jo lahko obrne v prid sebi ali dušam v vicah;
- b) prav tako se zadostilna vrednost dejanja podvoji tistemu, ki v duhu vere pomaga potrebnemu z osebno žrtvijo ali z materialnimi sredstvi;

- c) kdor se odpove s skesanim srcem dovoljeni in njemu prijetni stvari;
- č) kdor vpričo drugih prostovoljno izpove svojo vero;
- e) kdor si izpraša vest, zlasti pred spovedjo, in sklene, da se bo poboljšal;
- f) kdor obudi popolno kesanje s pomočjo potrjenega obrazca (Npr. "Vsemogočnemu Bogu,..." "Moj Bog, žal mi je ...");
- g) kdor sodeluje pri mesečni duhovni obnovi;
- h) za krščansko meditacijo;
- i) če se pobožno pokrižamo in izgovarjamo imena Presvete Trojice;
- j) če molimo primerno od Cerkve potrjeno molitev ob začetku in na koncu dneva, pred delom in po njem, pred jedjo in po jedi.

Če pri namenu, da dobimo popolni odpustek, manjka kak pogoj, dobimo delni odpustek.

Nekatere molitve, obdarjene z delnimi odpustki: Duša Kristusova, posveti me (po obhajilu); Moja duša poveljuje Gospoda, apostolska in mašna vera, obuditev vere, upanja in ljubezni s potrjenim obrazcem, Angel Gospodov; Raduj se, Kraljica; Pozdravljena, Kraljica, Pod tvoje varstvo pribežimo, Sveti angel, K tebi, o sveti Jožef; od Cerkve potrjene litanije; od Cerkve potrjene molitve za papeža ali škofa.

Cerkev, ki ima svojo oblast od Kristusa, hoče pomagati našim pokojnim na različne načine, tudi z odpustki. Kristus je s svojo velikonočno skrivnostjo zaslužil vse milosti, ki jih potrebujemo mi in pokojni v vicah.

Cerkev nas hoče spodbuditi, da bi tudi mi kaj naredili. To se kaže tudi pri odpustkih. Če bo vernik, namesto da bi na grobu prižgal (samo) svečko, zanje še kaj molil, je to hvalevredno. Morda ne bo nič molil, a če ga bo duhovnik za to spodbudil z besedo o odpustkih, bo npr. svojim pokojnim staršem pomagal skupaj s Cerkvijo tudi z odpustki. Cerkev ga hoče z odpustki k temu usmeriti.

Če odpustke pravilno pojmuje, raste v nas zavest, da smo ena Cerkev na zemlji, v vicah in v nebesih. Raste tudi zavest, da smo grešni in potrebujemo Božjo pomoč.

Odpustke ne smemo obravnavati same zase, ampak v povezanosti s Kristusovo velikonočno skrivnostjo in zlasti z zakramentom sprave.

Kako ljudem in sebi pomagati, da jih bomo boljše razumeli in iskali bolj primerne izraze?

Eden od načinov, ki jih iščejo teologi, je ta: S ponavljanjem grehov pride do grešne navade, ki jo je težko odpraviti. Navada je železna srajca. Pomislimo na človeka, ki je navajen Boga in Marijo preklinjati. Pri odpravljanju te navade mu pomagajo tudi odpustki. Z njimi se brišejo ostanki grehov.

Kdor je z bližnjim v sovraštvu, bo sicer pri dobri spovedi dobil odvezo, a v njem še vedno tli želja po maščevanju, čeprav jo premaguje. Tu so mu v pomoč tudi odpustki.

Za odpustke in kazni bi seveda lahko iznašli tudi kakšno drugo besedo. Vendar je najbolj pomembno, da razumemo vsebino.

p. dr. Anton Nadrah O. Cist., Stična

Jožko Kragelj:

OD POSTAJE DO POSTAJE - 4.

(samozaložba, Gorica 1998)

Leta 1959 sem za praznik sv. Florijana povabil iz Ljubljane dr. Vilka Fajdigo. Slovesnosti se je udeležilo kar deset duhovnikov. Ker je bil praznik med tednom, so bili duhovniki prosti. S svojo navzočnostjo so dali razumeti, da je župnijski praznik nekaj važnega, ker so predniki izbrali svetnika zavetnika s posebnim namenom, da bi varoval njihove domačije.

Obljubo, ki sem jo dal strežnikom, je bilo treba izpolniti. Zato sem jih po beli nedelji peljal na Čaven in na Kucelj. Bili so navdušeni. S ptičje perspektive so gledali Vipavsko dolino. Iskali so vasi. Čudno se jim je zdelo, ker ni bilo videti, da je Vipavski Križ na griču. Zgledalo je, kot bi bil na ravnini. Na Kuclju so prvič srečali planike, sicer zelo majhne, vendar prave planike. Veliko čudo je bila zanje tudi votlina, skozi katero je pihal mrzel zrak. Dopovedal sem jim, da so v hribu veliki naravni predori, po katerih teče voda in je med skalami celo led. Zato pa prihaja iz teh votlin tako mrzel zrak.

Vračali smo se proti Stomažu. Med potjo smo počivali v senci košatega drevesa. Bili so utrujeni. Zato sem jim začel pripovedovati pravljico o začaranem gradu, katero sem si sproti izmišljeval. Pod nekim jezerom je bil grad in trije bratje so se drug za drugim trudili, da bi prišli do njega, kjer je bila zaprta kraljična. Dva sta obupala in zbežala. Tretjemu pa se je posrečilo premagati strahove in je rešil kraljično, ki se je z njim poročila. Čudil sem se, da so me tudi trije večji strežniki zvesto poslušali. Mlajši pa z odprtimi usti. Na koncu mi pa niso verjeli, da sem si pravljico sproti izmišljeval.

Sredi junija je v Vipavskem Križu umrl p. Anton. Poznala ga je vsa Vipavska dolina. S svojo dolgo belo brado je vzbujal veliko spoštovanje. Nikogar se ni bal. Spominjal me je na patra "fra Cristofora", ki ga opisuje Alessandro Manzoni v svoji knjigi "Zaročenca". Bil je zelo življenjski. Pater Metod, ki je živel v samostanu skupaj z njim in patrom Cirilom, se je večkrat pošalil: "Pater Anton je rojen na Travniku, pater Ciril je rojen v Kanalu, jaz pa sem rojen na Golem." (P. Metod Jeršin, kapucin, doma iz župnije Golo pri Igu, op. p. D. Ž.)

Leta 1959 sta bili dve novi maši, in sicer na Vrabčah in v Dornberku, na Vrabčah Boris Čibej, v Dornberku pa Jožko Berce. Oba sem povabil v Žablje. Čibej je prišel na god sv. Ane, Berce pa naslednjo nedeljo, 2. avgusta. Ker ljudje niso mogli na novo mašo, so bili srečni, da je prišel novomašnik mednje.

Dne 17. avgusta sem strežnikom iz Žabelj izpolnil drugo obljubo. Peljal sem jih na Krn. Z avtobusom do Kobarida, nato peš in z mojim avtom - topolinom do Libušenj, odkoder smo nadaljevali pot na Vrsno in v vas Krn, kjer smo prenočili pri Medvedovih. Na svežem senu se je kar prileglo, čeprav so prvič doživeli kaj takega. Naslednje jutro sem jih krotil in jim dopovedoval, da mora biti hoja v hrib zmerna in moraš imeti odprte oči, da vidiš vso lepoto okrog sebe. Hoteli so kar odskakljati kot gamsi. Med potjo so videli in spoznali staje za ovce in krave. Jaz sem oponašal

blejanje stare ovce in čreda, ki je bila nad nami, se je spustila proti nam. Nekateri so se ustrašili. Povedal sem jim, da ovca išče soli, zato se približa človeku. Naenkrat smo se znašli med ovcami, ki so nam lizale roke. To je bilo za otroke posebno doživetje. Ko smo nadaljevali pot, so se čudili, da je koča vrh Krna, ki se nam je prej zdela kar blizu, vedno bolj oddaljevala. Opozoril sem jih, kako hribi varajo. Zdi se ti, da je nekaj prav blizu, a se ti kar pred očmi odmika. Ne veš, da je za tistim grebenom dolinica, ki je skrita tvojim očem. Zato te tudi čas vara, ker misliš, da boš naenkrat na cilju. Čim višje smo stopali, tem bolj je pripekalo sonce, in tudi noge so postajale težje. Skušal sem jim razložiti, kaj so ultravijolični žarki, ki povzročijo na koži prave opekline.

Vsa utrujenost je bila pozabljena, ko smo dospeli do vrha. "Jooj, kako je lepo!" so ponavljali in se ozirali na vse strani. Vse naokrog je bilo tako majhno. Hišice v dolini so bile kot škatlice iz lepenke. Matajur in Kolovrat sta se kar pred očmi ponižala. Krnsko jezero na drugi strani pa je bilo podobno zelenemu očesu. In ko so zagledali ostanke granat in drugega železa, so pozabili celo na lakoto in žejo. Če bi jim dovolil, bi pretaknili vse rove in luknje. Strme pa so me poslušali, ko sem jim začel pripovedovati, kaj se je tod dogajalo med prvo svetovno vojno. Postali so radovedni. Deževala so vprašanja. Kdo se je bojeval, kako so spravili gor topove, kam so streljali, kdo je delal tiste rove, jih je veliko padlo, kakšno obleko so imeli, kakšne puške in še in še. Ko sem jim povedal, da so italijanski vojaki na skrivaj zlezli do vrha, so takoj pokazali svoje junaštvo: jaz bi pa začel kar skale valiti nanje, jaz bi kričal, da bi se ustrašili, jaz bi pa streljal nanje, da bi zgrmeli v prepad. Ko pa so stopili na rob, odkoder je pogled na Drežnico, niso verjeli, da so italijanski vojaki imeli toliko poguma. Kar nenadoma se je vnela prava besedna vojska.

Pot navzdol je bila lahka, a je teža telesa tako pritiskala na mišice nad kolenom, da so se razbolele. Pokukali smo tudi na planino Zaslap pod Kožljakom, kjer so se pasli konji. Mrzla voda, ki je curljala v leseno korito, nam je ohladila ožilje in pogasila žejo. V cerkvi sv. Roka v vasi Krn smo se pri sveti maši duhovno okrepčali, da smo nadaljevali pot v Vrsno. Ustavili smo se v Gregorčičevi rojstni hiši, kjer smo si ogledali knjige, slike in predmete, ki so bili pesnikova last ali so spominjali na njegovo življenje. Na Libušnjah smo se za cerkvijo spustili proti Sv. Lovrencu, kjer smo obiskali Gregorčičev grob. In še nekaj kilometrov do vasi Kamno, kjer je bila na drugi strani Soče avtobusna postaja.

Kmalu zatem sem peljal na Krn tudi strežnike z Brij (Brje). Ubrali smo drugo pot. Iz Kobarida smo šli v Drežnico, kjer smo si ogledali cerkev Srca Jezusovega. Strežniki so občudovali barvna okna, na katerih je upodobljen križev pot v stranskih ladjah, na srednji pa svetniki in svetnice. Prenočili smo v nekem seniku in drugo jutro navsezgodaj usmerili korake proti Krnu. Dečki so bili kar pogumni, čeprav nas je čakal vzpon na vrh in vrnitev skozi Drežnico v Kobarid. Niso bili tako sproščeni kot oni iz Žabelj, ker se nisem srečeval vsak dan z njimi in si nismo bili tako domači.

Na Brjah je bila v tem času prvič tudi sv. birma, ki jo je podelil otrokom apostolski administrator dr. Mihael Toroš.

V kapucinskem samostanu v Vipavskem Križu je leta 1959 živel klerik, ki je bil bolan. Prejel je že diakonat. Ker so se bali, da ne bi bolezen povzročila prezgodnje

smrti, so ga hoteli osrečiti z mašniškim posvečenjem. Ker goriški administrator dr. Toroš ni bil škof, so povabili iz Ljubljane škofa Vovka, ki ga je dne 8. septembra posvetil v mašnika. (To je bil p. Angel Kralj, doma od Sv. Tomaža pri Ormožu. Po posvečenju je ozdravel, op. p. DŽ.) Posvečenja se je udeležilo veliko duhovnikov. Pri kosilu je spregovoril tudi dr. Toroš. Kot pravnik je začel razlagati, da bi škof Vovk ne smel posvetiti p. Angela brez njegovega dovoljenja. Toroš je citiral cerkvene kanone, po katerih je dal škofu Vovku dovoljenje, da je smel "licite et valide" (lat. "dopustno in veljavno") posvetiti novomašnika. Škof Vovk je z nasmeškom poslušal Toroševo dokazovanje. Razumel je, da se Toroš čuti manjvrednega, ker ni imel škofovskega posvečenja.

Dne 20. septembra je na Gočah umrl župnik Alojzij Kralj, ki je v tej fari pastiroval celih 51 let. Pogreba se je udeležilo mnogo duhovnikov. Na prižnico je stopil dekan Breitenberger, ki je med drugim rekel: "Dragi verniki, gospoda Lojzeta ni več. Zaj je na vrsti gospod šentviški, potem sem pa jaz..." - Misli je na starost. Šentviški gospod Kovač, ki je asistiral v črni dalmatiki, se je na sedežu zdrznil, pogledal proti prižnici in zmajal z glavo. V svojo kroniko pa je zapisal: "Breitenbergerjeve besede se pa, hvala Bogu, niso uresničile." Gospod dekan je namreč umrl čez dve leti, župnik Kovač pa je živel še veliko let.

Po smrti župnika Kralja je bil imenovan za začasnega upravitelja Goč Lojze Skvarč, župnik v Gabrjah. Upal je, da bo postal goški župnik. Dr. Toroš pa je imel drugačne načrte. Ker sem jaz hodil poučevat v Vipavo v semenišče, mi je želel skrajšati pot in je meni poslal dekret za Goče. Brje so zopet prišle pod Branik. Gospod Skvarč je bil nekoliko užaljen. Ko je zvedel, da imam jaz dekret za Goče, se je kar umaknil. Nastalo je vprašanje. Jaz nisem smel spremeniti stalnega bivališča brez dovoljenja Ministrstva za notranje zadeve. Vložil sem tozadevno prošnjo in čakal. Hkrati pa sem moral upravljati Žablje in Goče. Za božič sem prosil upokojenega bovškega dekana Klobučarja, ki je živel v Vipavskem Križu, da bi me nadomestil. Vse dni pred božičem je lilo kot iz škafa. Na sveti večer sem dekana pripeljal v Žablje. Vipava je naraščala. In ko sem se okrog enajste ure zvečer odpravil na Goče, sem pri pokopališču zavozil v vodo. Vipava je tako narastla, da je poplavlila njive in cesto skoraj do pokopališča. Zdelo se mi je, kot bi videl morje pred sabo. Luči avtomobila so osvetlile vodo. Prevezal me je strah. cesta je izginila. Znašel sem se v vodi. V bojazni, da ne bi zdrknil s ceste, sem se počasi vzvratno umikal. Oddahnil sem se, ko sem prišel iz vode. Polagoma sem obrnil avto in sem se čez Vrtovče in skozi Branico odpeljal na Goče.

Po božičnih praznikih mi je dr. Toroš poslal telegram, naj se čimprej zglasim pri njem. Grajal me je, ker se še nisem preselil na Goče. Razložil sem mu, da ne smem spremeniti stalnega bivališča brez dovoljenja Ministrstva za notranje zadeve. Povedal sem mu, da sem vložil prošnjo in čakam. Ko je to slišal, je stopil k telefonu in poklical upravo v Novi Gorici. Nič se ni predstavil. Začel je kar tako: "Čujte, kaj je zdaj s Kragljem? Sme ali ne sme na Goče? Kako? A, tako? Torej po svetih Treh kraljih?!" Bal sem se, da bo ta poseg negativno vplival. Končno pa je le prišel pozitiven odgovor. Bil sem namreč še vedno "pogojno izpuščen" in pod nadzorstvom Udbe.

Preden sem šel za stalno na Goče, sem peljal na ogled sestro Julko, ki pa je sklenila, da se bo poročila v Žabljah z Mirkom Paljkom, ki je bil sosed župnišča. Ogledala sva

si sobe. V nekaterih je visela pajčevina kakor zavese. Ko je to videla, so ji privrele solze v oči in je rekla: "Jožko, kam si prišel?" Videl sem, kaj me čaka.

Ker sem prišel v Velike Žablje pred Marijinim praznikom, sem jih želel zapustiti prav na praznik Lurške Matere Božje, 11. februarja 1960. Pred odhodom sem povabil otroke, ki so obiskovali verouk, in njihove matere, da sem jih predstavil novemu upravitelju Slavku Rejcu, ki je bil župnik v Šmarjah.

Od Brij sem se poslovil že pred božičem, kmalu po prejemu dekreta. Njim pa sem želel zapustiti za spomin duhovno obnovo, ki jo je vodil salezijanec Franc Mihelčič. **(N. d. 26-35. - Se nadaljuje.)**

Roka iz ostankov granat, eden od spominov na prvo svetovno vojno

GOLAŽI - TAKŠNI IN DRUGAČNI

Dober svinjski, goveji ali tudi mešani golaž sodi vsekakor med klasične slovenske jedi in je tudi "hrbtenica" jedilnega lista dobre slovenske gostilne. Danes si jih pogledjmo nekaj.

a) **GOVEJI GOLAŽ:** Zanj bomo potrebovali (za 4 osebe) 1 kg govejega bočnika ali vratovine, 1/2 kg nalistane čebule, 2 žlici masti, 2 dl vode, sol, žlico moke, žlico sladke zmlete paprike, žlico kisa in sol. - V kozico denemo mast, čebulo, sol in vodo in dušimo tako dolgo, da se začne mast svetiti. Dodamo narezano meso in dušimo toliko, da se posuši mesni sok. Potem odmaknemo meso ob stran posode in na masti prepražimo moko, dodamo papriko, kis, juho ali vodo, po želji in potrebi dosolimo in pustimo vreti, dokler meso ni mehko. - Takšnemu golažu lahko dodamo tudi 1/2 l oluščenega graha, seveda proti koncu kuhanja, ali prav toliko narezanega stročjega fižola. - Jed bo tako plemenitejša, bogatejša in okusnejša.

b) **SOČNI GOLAŽ:** Potrebujemo 3/4 ali 1 kg čebule, sol, 10 dag masti, 1,5 kg govejega mesa - vratu ali bočnika, žlico sladke zmlete paprike, 1 dag moke, 4 stroke česna, za 2 noževi konici zmlete kumine, 1/4 l rdečega vina in paradižnikovo mezgo. - Nalistanemo čebulo, malce posoljeno, pražimo na masti. Ko začne rahlo rumeneti, a je še mehka, dodamo na koščke zrezano meso, potresemo s papriko, prilijemo malo vode in dušimo na majhnem ognju. Dokler se meso ne zmehča, prilivamo postopoma malo vroče vode. Približno čez 2 uri potresemo jed z moko, premešamo, zalijemo malce z vrelo vodo, dodamo strt česen, kumino in vino ter kuhamo, dokler se čebula ne razkuha. Za lepšo barvo dodamo še malce paradižnikove mezge ali pretlačenega paradižnika in ponudimo s polento ali s sveže pečenimi hrustljivimi žemljami.

c) **ČE GOLAZ ZAMRZNEMO:** Za golaž je seveda bolje, če kuhamo večjo količino mesa hkrati, a ga potem razdelimo na porcije in ga shranimo v zmrzovalno skrinjo, da bomo lahko pripravili več različnih jedi, ne samo golaža. Dva kilograma govedine razrežemo na koščke, dodamo 1 kg sesekljanе čebule. V ponev vlijemo 1 dl olja in pražimo na srednje vročem ognju, da se čebula razpusti. Dodamo žlico zmlete rdeče paprike in še malo pražimo, nato zalijemo z vodo, da je meso pokrito. Začinimo s soljo, jušno kocko, lovorjevim listom, dvema žlicama gorčice, s ščepom zmlete ali cele kumine in majaronom. Ko je golaž napol kuhan, dodamo še na rezance razrezani papriki in na kocke narezan paradižnik ali žlico paradižnikove mezge. Moke ne dodajamo, vsaj tistemu delu golaža ne, ki ga bomo zamrznili.

d) **GOLAZEVA JUHA:** V 2 l vode damo 1/4 l zamrznjenega golaža (jogurtov lonček), zavremo, dosolimo, dodamo žlico moke. V vrelo juho zakuhamo cmoke, ki smo jih naredili iz jajca in žlice moke. Te cmoke kuhamo 10 minut, nato dodamo 2 sesekljeni kisli kumarici in kuhamo še nekaj minut. Golaževo juho ponudimo in dopolnimo s poljubno sladico.

e) **GOLAZEVA ENOLONČNICA:** V dober liter vode skuhamo 3 na kocke narezane krompirje, 2 na lističe narezana korenčka in pol glave na kvadratke narezanega sladkega belega zelja. Takoj dodamo zamrznjen jogurtov lonček golaža in kuhamo približno 20 minut. Dosolimo, dodamo potrebne začimbe in ponudimo kot samostojno jed z dobrim domačim kruhom.

f) **GOLAZ Z RIŽEM:** Riž skuhamo v slani vodi (10 dag na osebo). Ko je že skoraj mehak, ga odstavimo in pustimo, da počiva še nekaj minut v vodi, nato ga odcedimo in pomešamo z jogurtovim lončkom golaža, ki smo mu dodali še nekaj svežih gob. Kuhamo še dobre četrt ure. Jed po želji in okusu posolimo in popopravimo. Ponudimo s poljubno solato.

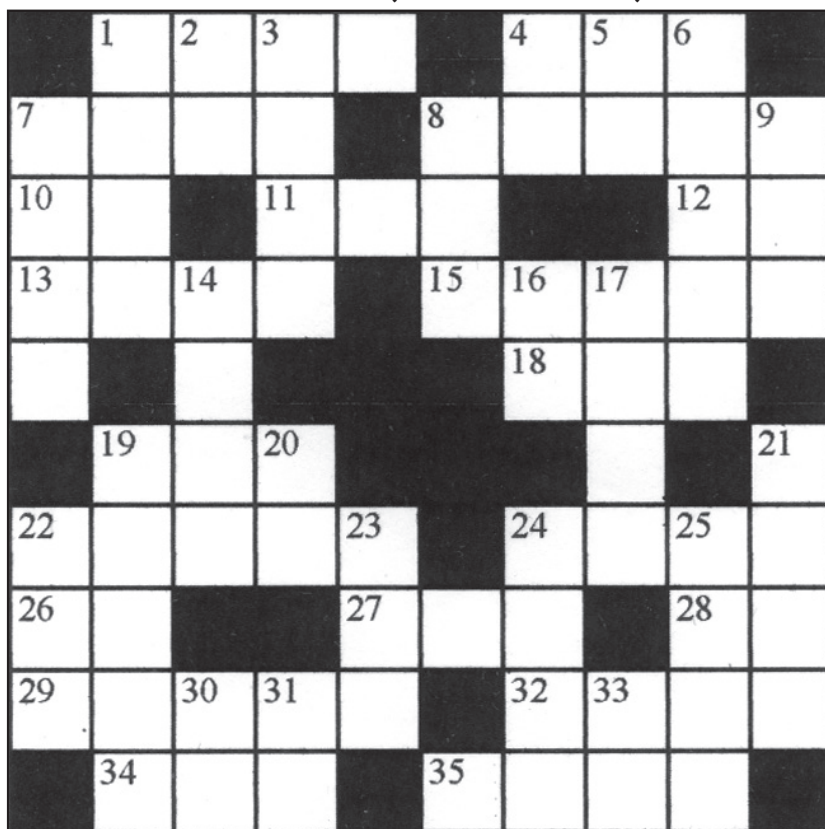
g) **GOLAZ S FIŽOLOM:** 3/4 kg kuhanega suhega fižola pomešamo z jogurtovim lončkom golaža, popopravimo, dodamo nekaj rezin prepražene slanine, nekaj žlic vina, premešamo in damo v razgreto pečico za dobrih 20 minut, da se zapeče. Ponudimo s poljubno solato.

h) **GOLAZ V MUSAKI:** Dva jajčevca (eggplants) narežemo na rezine, povaljamo v moki in rumeno ocvremo. Štiri srednje velike krompirje skuhamo in razrežemo na tanke rezine. Na dno pomaščenega pekača damo krompir, ga polijemo s kozarcem golaža, naložimo nanj jajčevce, prelijemo z mešanico kisle smetane in dveh jajc in pečemo dobre pol ure.

Upamo, da vam bo teh nekaj golaževih receptov obogatilo Vašo kuhinjo.
Pa Bog žegnaj!

J.
(Prim. Rodna gruda, str. 46)

RAZVEDRILO KRIŽANKA (Ivanka Žabkar)

Vodoravno

- 1) O Jezus sladka
- 4) Ime matere Marije
- 7) Maroga
- 8) Počasen, družabni ples
- 10) Medica, pijača starih Slovanov
- 11) Poklon
- 12) Ploskovna mera
- 13) Priprava za košenje
- 15) Bogu na višavah
- 18) Poseduje
- 19) Del kmečkega voza
- 22) Vladarski naslov
- 24) Kraj na Koroškem
- 26) Enaka samoglasnika
- 27) Kip, podoba
- 28) Reka v Italiji
- 29) Tekmovalne igre

Navpično

- 1) Milina,
- 2) Igralna karta
- 3) Upanje, žensko ime
- 4) Enaka samoglasnika
- 5) Kratica za nepoznan
- 6) Tropska rastlina
- 7) Travniki ob vodi
- 8) Oblika rastlinskega stebela
- 9) Brezalkoholna pijača
- 14) Enoletna hranilna rastlina
- 16) Nikalni zaimsek
- 17) Konec molitve
- 20) 6 in 13. črka v abecedi
- 21) Telovadna prвина
- 22) Priprava za nošnjo na hrbtu

ADVENT IN BOŽIČ 2014

SYDNEY - MERRYLANDS - SLOVENSKA CERKEV SV. RAFAELA

7.12.: 2. ADVENTNA NEDELJA: MIKLAVŽ po sv. maši
16.12.: Začetek božične devetdnevnic pri naših sv. mašah.
24.12.: V Merrylandsu ta dan ni sv. maše. Zvečer sv. maša v Wollongongu.
25.12. BOŽIČ - GOSPODOVO ROJSTVO: SLOVESNA SV. MAŠA POLNOČNICA (opolnoči - at Midnight). - Sv. maša bo še ob 9.30 dopoldne.
Ob 8.00 zjutraj sv. maše ne bo!
26.12. ŠTEFANOVANJE po sv. maši ob 9.30 dopoldne, kosilo (rezervacije!!!)
31.12. SILVESTROVO: Sv. maša ob 5.30 popoldne, zahvalna pesem.
1.1.2014: NOVO LETO, BOŽJA MATI MARIJA: Sv. maša ob 10.30 dopoldne (ker je četrtek). Srečanje molitvene skupine kot običajno. - Zvečer ni sv. maše.
4.1.2014: GOSPODOVO RAZGLAŠENJE: ZLATA MAŠA P. MIHAELA STANISLAVA VOVKA OFM IN SLOVESNO PRAZNOVANJE 45-LETNICE NAŠEGA SLOVENSKEGA MISIJONA V MERRYLANDSU. Po sv. maši kosilo v dvorani.
22.2.2014: 1. POSTNA NEDELJA: DRUŽINSKA SV. MAŠA, BLAGOSLOV OTROK IN ŠOLSKIH TORBIC ob 9.30 dopoldne.

FIGTREE - WOLLONGONG - SLOVENSKA CERKEV VSEH SVETIH

Sv. maša je vsako 2. nedeljo v mesecu ob 5.00 popoldne, od maja do septembra ob 4.00 popoldne.
24.12.: ZGODNJA BOŽIČNA POLNOČNICA ob 8.00 zvečer.
1.1.2015: NOVO LETO - BOŽJA MATI MARIJA: Sv. maša ob 5.00 popoldne.
4.1.2015: NEDELJA - GOSPODOVO RAZGLAŠENJE: Sv. maša ob 5.00 popoldne
- ZLATA MAŠA P. MIHAELA STANISLAVA VOVKA O. F. M.

CANBERRA - GARRAN, ACT - CERKEV SV. PETRA IN PAVLA

Sv. maša je vsako 3. nedeljo v mesecu ob 6.00 zvečer, če ni določeno drugače.
21.12.: 4. ADVENTNA NEDELJA: Sv. maša kot običajno ob 6.00 zvečer.
25.12.: BOŽIČ: SV. MAŠA OB 6.00 ZVEČER.
V letu 2015: 18.1., 15.2., 15.3. in na veliko noč, 5.4., vedno ob 6.00 zvečer. - V nedeljo, 19.4., ni sv. maše. - Od maja do septembra bodo sv. maše ob 5.00 popoldne.

NEWCASTLE - HAMILTON - KATEDRALA SRCA JEZUSOVEGA

28.12.: SVETA DRUŽINA: Božična sv. maša ob 6.00 zvečer in srečanje.
V letu 2015 bosta samo dve (2) sv. maši: velikonočna v nedeljo, 19.4., in božična v nedeljo, 27.12., obakrat ob 6.00 zvečer.

ZLATA OBALA IN PLANINKA, QLD

31.1.: SOBOTA: SV. MAŠA ob 4.00 popoldne na Klubu Lipa - Gold Coast.
1.2. NEDELJA - 4. MED LETOM: SV. MAŠA na Planinki ob 10.30 dopoldne, kosilo in družabno srečanje.

PERTH, WA - ŽUPNIJSKA CERKEV SV. KIERANA, OSBORNE PARK, WA

8.2.: NEDELJA - 5. MED LETOM: SV. MAŠA bo ob 2.00 popoldne.

Dobra volja naj velja!

PRED DOLGIMI LETI je turist iz tujine obiskal Slovenijo. V neki majhni gostilni je naročil pol ocvrtega piščanca. Ker natakarka dolgo ni bilo, ga je poklical:

“Natakarka, oprostite, kako dolgo bom še čakal?”

“Tako dolgo, da še kdo drug naroči drugo polovico.”

“Kako vendar?” ga vpraša gost.

“Mar mislite, da bomo samo polovico piščanca zaklali?”

NEKJENA VASI so igrali igro na odru “Rokovnjači”. Rokovnjačev bi moralo biti dvajset, igralcev pa je bilo samo pet, zato so si pomagali tako, da so igralci šli štirikrat čez oder. Zadnji pajetežko hodil. Ko je že četrtič krevljal čez oder, mu je nekdo od gledalcev zaklical: “Le pogum, Jaka, saj greš zadnjič!”

ZDRAVNIK JE VPRAŠAL HINKA: “Od česa ste tako nervozni?”

“Od ribolova, gospod doktor!”

“To je pa čudno! Saj pravijo, da ribji lov pomirja živce.”

“To že, samo jaz nimam dovolilnice!”

DVA TAKSISTA se zaletita s svojima taksijema. Prvi izstopi iz vozila in ves jezen vpraša kolega:

“Kam si pa gledal? Ali si ti slep?”

“Kako slep, če sem te pa zadel!”

UČITELJ VPRAŠA učenca: “Breznik, kaj so storili stari Slovani, ko so prišli čez Donavo?”

Učenec ni vedel. Sosed v klopi mu zašepeta: “Pove, da so si hlače sušili!”

OTROCI SO SE na igrišču pogovarjali o raznih poklicih. Tedaj pravi Blaž:

“Poznam moža, pred katerim se morajo odkrivati tudi kralji in cesarji!”

“Kdo pa je to?”

“Brivec!”

GAŠPER IN MIHA sta hvalila vsak svojega psa. Miha je pripovedoval, kako ga je njegov pes v pustni noči privedel domov.

Gašper pa pravi: “Pri nas je gorelo. Z ženo sva reševala otroke in živino. Kar na lepem je naš Pazi skočil skozi ogenj v sobo in prinesel zavitek v gobcu. Kaj misliš, da je prinesel?”

“Ne vem.”

“Zavarovalno polico, zavito v mokro cunjo.”

ŠTIRILETNI PETER se igra s sosedovimi malimi mucki. Sosega ga nekoč vpraša:

»Bi ti tudi rad imel eno našo mucko?«

»Bi, pa mami ne pusti mačk v hišo.«

»Kaj pa očka?«

»No, ja, njega pa mami pusti v hišo.«

REVIJE, KI JIH TOPLO PRIPOROČAMO ZA BRANJE

MISLI, izhajajo že 63. leto. List je ogledalo slovenskega življa v Avstraliji. Celoletna naročnina je \$50. **Naslov:** MISLI, P.O. Box 197, Kew VIC. 3101; ☎ (03) 9853 7787; **e-mail:** misli@bigpond.com, http://glasslovenije.com.au

DRUŽINA, ki je na razpolago v cerkveni veži prihaja po letalski pošti. Cena izvoda je \$ 4. **Naslov:** »Družina«, Krekov trg 1, p.p.95, 1001 Ljubljana, Slovenija; ☎ 0011 386 1 360 2830; <http://www.druzina.si>

BRAT FRANČIŠEK, je glasilo Frančiškovega svetnega reda v Sloveniji (FSR). Revija izhaja šestkrat letno. Letna naročnina je \$25. **Naslov:** Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana, ☎ 0011 386 1 242 9300, **fax** 0011 386 1 2429 313

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE V CANBERRI:

Začasna odpravnica poslov:

mag. Jana Grilc

26 Akame Circuit, O'Malley, ACT 2606

<http://canberra.veleposlanistvo.si>

E: vca@gov.si

Tel.: 02 6290 0000

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE:

Častni konzul:

g. Anthony Tomažin.

Level 1, 4 Railway Parade,

Burwood, NSW 2134, Tel. (02) 9715-4701,

Fax (02) 9715-4801, Mob. 0419 215 255,

E: slovenian.consulate.nsw@gmail.com

SV. RAFAEL
Bog zdravi

0409 074 760

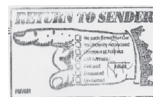
Pomoč bolnikom in umirajočim

SPREMEMBA NASLOVA

Če se preselite na drugi naslov,

Vas prosimo, da nam takoj sporočite vaš novi naslov.

Prav tako sporočite spremembo telefonske številke, e-maila idr.

BOŽIČ 2014

*Ko je noč prišla na pol poti,
se v Betlehemu Bog rodi,
zate, zame, za vse ljudi.*

*Uboge jasli so njegov oltar,
na katerem čaka mene, tebe,
da mu sebe izročiva v dar.*

*Bog naj bo z Vami,
v praznikih svete noči
in Vam vse dneve
novega leta blagoslovi.*

p. Darko in rojaki

ŠTEFANOVANJE – DAN SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI

Merrylands – Slovenska cerkev in misijon sv. Rafaela

Petek, 26. decembra 2014

Sv. maša v cerkvi ob 9.30 dopoldne

Proslava dneva samostojnosti s kulturnim programom
ob 11.00 dopoldne

Slavnostna govornica bo mag. JANA GRILC,

Začasna odpravnica poslov na veleposlaništvu

Republike Slovenije v Canberri.

Skupno kosilo (\$ 15)

Zabava z glasbo in plesom – ansambel Veseli Gorenjci

Žrebanje nagrad

Lepo vabljeni in dobrodošli!

V MERRYLANDSU SMO ŽE 45 LET...

- Prav ste prebrali.
Leta minevajo hitro, spomini in mi pa živimo in gradimo naprej
živo Cerkev. Na Silvestrovo pred 45 leti je bila blagoslovljena prva
naša cerkev Sv. Rafaela v Merrylandsu. Dan potem, 1.1.1970,
smo obhajali prvo sv. mašo in prvi otrok je postal Božji otrok.

**NAŠ JUBILEJ BOMO PRAZNOVALI V NEDELJO,
4.1.2014, NA PRAZNIK GOSPODOVEGA RAZGLAŠENJA,
S SV. MAŠO OB 9.30 DOPOLDNE.
SLOVESNO BOGOSLUŽJE BO VODIL ZLATOMAŠNIK
P. MIHAEL STANISLAV VOVK OFM**

s Svete Gore, naš bivši provincial, ki bo tudi med nami obhajal
svojo ZLATO MAŠO.

Spomnili se bomo našega dolgoletnega duhovnega očeta p.
Valerijana, ki bo kmalu praznoval 89. rojstni dan. Po sv. maši
kosilo v naši dvorani.

Prosimo, pravočasno sporočite svojo udeležbo.
Dobrodošle narodne noše!